

Opiniemakers linken import van soja aan Amazone-branden

Wegens zijn omstreden milieubeleid krijgt de extreemrechtse president Jair Bolsonaro nu ook in Brazilië tegenwind. De gouverneurs van het Amazonegebied vrezen internationale economische sancties en zware imagoschade wegens de verwoestende bosbranden en het geweigerde hulpaanbod van de G7-staten. De president die geldt als een bondgenoot van de exportgerichte landbouw veroorzaakt door zijn aanpak net onrust bij de producenten van rundvlees en soja. In eigen regio leggen opiniemakers Dirk Draulans en Luc Vankrunkelsven de link met de import van overzeese soja voor de intensieve veehouderij in de Lage Landen. Volgens Wageningen Universiteit kunnen we de mate van ontbossing van hieruit inderdaad beïnvloeden door diervoeder nog vaker lokaal te telen, en bijvoorbeeld ook door te kiezen voor gecertificeerd hout.

28 AUGUSTUS 2019 – LAATST BIJGEWERKT OM 14 SEPTEMBER 2020 14:51

Lees meer over:

wereld

milieu

Wegens zijn omstreden milieubeleid krijgt de extreemrechtse president Jair Bolsonaro nu ook in Brazilië tegenwind. De gouverneurs van het Amazonegebied vrezen internationale economische sancties en zware imagoschade wegens de verwoestende bosbranden en het geweigerde hulpaanbod van de G7-staten. De president die geldt als een bondgenoot van de exportgerichte landbouw veroorzaakt door zijn aanpak net onrust bij de producenten van rundvlees en soja. In eigen regio leggen opiniemakers Dirk Draulans en Luc Vankrunkelsven de link met de import van overzeese soja voor de intensieve veehouderij in de Lage Landen. Volgens Wageningen Universiteit kunnen we de mate van ontbossing van hieruit inderdaad beïnvloeden door diervoeder nog vaker lokaal te telen, en bijvoorbeeld ook door te kiezen voor gecertificeerd hout.

"Als Brazilië zich internationaal isoleert, stelt het zich bloot aan ernstige handelssancties tegen onze producenten", zei de regeringsleider van de staat Maranhão, Flávio Dino, bij een ontmoeting van de gouverneurs met president Bolsonaro. "Ik denk dat we nu moeten bezig zijn met onze problemen en de wereld van de milieudiplomatie een signaal geven, want ze is van fundamenteel belang voor onze economie. Anders leiden we zware imagoschade, die nu al aanleiding is voor grote bezorgdheid", zegt de gouverneur van Pará, Hélder Barbalho.

In feite geldt Bolsonaro als bondgenoot van de agro-industrie. Maar verschillende Europese landen zijn vanwege de bosbranden in het Amazonegebied op de rem gaan staan voor de goedkeuring van het handelsakkoord tussen de EU en Mercosur. Daarom maken de Braziliaanse landbouwers zich intussen ook zorgen over hun export van rundvlees en soja. Bolsonaro krijgt van de gouverneurs ook kritiek voor zijn omstreden uitslatingen over lokale ngo's. De president zei dat ngo's mogelijk de bosbranden zelf hebben aangestoken, om meer middelen binnen te halen en zijn regering in diskrediet te brengen.

Branden in het Amazonegebied komen in het droge seizoen, dat net begonnen is, ieder jaar voor. [Wageningen Universiteit](#) legt uit hoe dat komt. Experte Cathelijne Stoof: "Braziliaanse boeren branden hun gronden af om ze schoon te maken voor een nieuwe teelt. Die methode wordt niet alleen in Afrika gebruikt, maar ook nog altijd in de Amazone. Na ontbossing worden percelen ook met vuur opgeruimd om nieuwe landbouwgrond te creëren. Gecontroleerd branden is ook een manier om opgehoopt organisch materiaal op te ruimen zodat er minder 'brandstof' is voor een grote brand. Hoewel

branden niet ongewoon zijn, ligt hun aantal dit jaar een stuk hoger (+84%) dan anders. Satellietbeelden geven een eerste indicatie, maar de uiteindelijk verbrande oppervlaktes moeten uitsluitend geven.”

“De satellietbeelden laten zien dat branden woedden in de Westelijke Amazone, een nat gebied waar van nature weinig branden voorkomen, en in de randen van de Amazone, waar veel landbouw wordt bedreven”, vervolgt Stoof. De branden kunnen niet los gezien worden van de huidige toename in ontbossing. Die kentering is in 2017 ingezet nadat de ontbossing was afgenomen van 25.000 vierkante kilometer per jaar in 2004 naar circa 5.000 vierkante kilometer. Wetgeving, monitoring en strengere straffen liggen aan de basis van die positieve evolutie en een actueel gebrek daaraan verklaart de trendbreuk.

Wageningen Universiteit doet volgende suggestie: “In gebieden waar veel ontbossing plaatsvindt, met name in het zuiden, zijn kansen om een duurzame bosbouwsector op te bouwen. Daarmee krijgt het bos zelf financiële waarde in plaats van alleen de grond, en blijft het beter in stand. Ook wij kunnen de mate van ontbossing beïnvloeden. Door gecertificeerd hout te kopen waarvan de herkomst bekend is, of door minder soja uit Brazilië te importeren. Door toe te werken naar een circulaire landbouw met krachtvoer uit eigen land, kan de vraag naar soja uit Brazilië dalen.” De universiteit vermeldt wel de import van gecertificeerd hout, maar laat zich niet uit over gecertificeerde soja die niet afkomstig mag zijn uit vrij recent ontboste gebieden.

De recentste marktoverzicht door FAO en OESO houdt voor Brazilië rekening met een uitbreiding van de sojateelt en -export in de eerstkomende tien jaar. Met een sojaproductie van 144 miljoen ton blijft Brazilië in 2028 's werelds grootste sojaproductent, voor de Verenigde Staten (123 miljoen ton). Dit jaar wordt hun productie geraamd op 122 miljoen ton. Bijna twee derde van het totale volume is bestemd voor export.

De Europese mengvoederindustrie is één van de belangrijke afnemers en gebruikt de soja om te kunnen voldoen aan de eiwitbehoefte van de veehouderij. Alleen met eiwitrijk ruwvoer en sterker in eiwit geconcentreerde stromen (o.a. koolzaadschroot en reststromen van voedings- en biobrandstofindustrie) lukt dat niet. Aangepaste sojavariëteiten hier telen, is vooralsnog niet concurrentieel in vergelijking met import. Als gevolg daarvan is op 2 procent na al het sojaschroot (28,5 miljoen ton) dat verwerkt wordt in Europees diervoeder van Noord- en Zuid-Amerikaanse origine. Met soja wordt 15 procent van de dierlijke vraag naar eiwitten in Europa ingevuld.

Volgens bioloog Dirk Draulans en Braziliëkenner Luc Vankrunkelsven (Wervel) blijft die soja-import een bron van overzees kwaad. Het Laatste Nieuws citeert Draulans: “De branden dienen om bos vrij te maken voor weilanden en akkers waar maïs en soja geteeld worden. Die landbouwgrondstoffen komen voor een groot deel in de veevoederindustrie terecht.” De oplossing bestaat er volgens hem in om de grootschalige vleesindustrie lam te leggen.

Kort voor de aanstelling van Bolsonaro als president waarschuwde Vankrunkelsven reeds via MO* voor de bedreiging van het Amazonegebied en de Cerrado: “In Amazone-deelstaat Para zijn de afgelopen vijf jaar zeker tien nieuwe sojahavens gebouwd. Er staan nog minstens tien nieuwe gepland. Nieuwe spoorlijnen en geasfalteerde wegen zullen duizenden kilometers wijd gaan doorkruisen. Deze ‘Corredor Norte’ moet ervoor zorgen dat soja uit het midden van Brazilië snel en goedkoop naar buitenlandse markten kan worden verscheept, om daar als voer te dienen. De waterhuishouding in Zuid-Amerika en het klimaat wereldwijd worden door dergelijke ontbossing en infrastructuurwerken totaal ontregeld.” Op het moment van zijn schrijven was er nog geen sprake van de huidige escalatie van bosbranden.

Bron: eigen verslag / Belga / MO* / Het Laatste Nieuws

Beeld: Wervel

VILT vzw

Koning Albert II Laan 35
1000 Brussel
Belgium

Contact

T • 0473 59 41 39
M • info@vilt.be

Volg ons op:

screenreader.visit us on our facebook page: <https://www.facebook.com/vilt.nieuws/>
screenreader.visit us on our twitter page: https://twitter.com/vilt_nieuws
screenreader.visit us on our linkedin page: <https://www.linkedin.com/company/vilt-vzw/>
screenreader.visit us on our instagram page: <https://www.instagram.com/vilt.nieuws>

